

TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 9: Spitter, spetter, spat

Introductie	5
Lesuitwerkingen	13
WEEK 1	
Les 1 Druppie de druppel	16
Les 2 Waar komt het drinkwater vandaan?	18
Les 3 In het ijsblokje	20
Les 4 In het schuim	22
Les 5 Herhalingsles	24
WEEK 2	
Les 6 Kikker is een held (1)	26
Les 7 Kikker is een held (2)	28
Les 8 In de regenboog	30
Les 9 In de regenmeter	32
Les 10 Herhalingsles	34
WEEK 3	
Les 11 De zee	36
Les 12 Vissen met opa	38
Les 13 Drijven en zinken	40
Les 14 Zuinig zijn met water!	42
Les 15 Herhalingsles	44
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	46
Herhalingsdag 2	47
Herhalingsdag 3	49
Herhalingsdag 4	50
Herhalingsdag 5	51
Kopieerbladen	53
Materialenlijst	65

Introductie

- Verhaallijn
 - Themadoelen
 - Doelwoorden
 - Gebruikswwoorden
 - Woordschema's
 - Platen
 - Poster tegenstellingen
 - Poster synoniemen
 - Poster voorzetsels
 - Gedicht/lied
 - Boek
 - Film
-

VERHAALLIJN

Het negende thema van de methode Taalsprong gaat over water. De waterdruppel Druppie heeft zich op verschillende plekken binnen en buitenshuis verstopt; in de kraan, de wc, de douche, de regenboog, de regenmeter en op nog veel meer andere plekken. Zo leren kinderen dat water een belangrijke rol in hun leven speelt.

In de eerste week leren de kinderen waar drinkwater vandaan komt. Ze leren dat zowel schuim als ijs van water gemaakt kan worden. In de tweede week wordt het water in de lucht behandeld. De regen, de regenboog en de regenmeter zijn concepten die behandeld worden. Ook wordt het prentenboek 'Kikker is een held' besproken met de kinderen. Week drie gaat over de zee en wat zich in de zee bevindt. Ook gaan de kinderen een proefje doen om te ervaren welke voorwerpen drijven en zinken. De kinderen gaan aan het einde van het thema een korte voordracht geven van een van de woordschema's die behandeld zijn. De laatste week van het thema wordt hetgeen in het thema aangeboden is, herhaald.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een route/een proefje/een informatieve tekst/een directieve tekst).
- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven (van een route).
- De kinderen kunnen instructies (aan de leerkracht/medeleerlingen) geven.
- De kinderen kunnen een lied voordragen.
- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen.
- De kinderen kunnen een spel met medeleerlingen spelen.
- De kinderen kunnen een beschrijving geven van een gebeurtenis in een boek.
- De kinderen kunnen voorspellingen doen.
- De kinderen kunnen oorzaak-en gevolgrelaties leggen.
- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.

Subdoelen

- beantwoorden van verkennende inhoudsvragen;
- begrijpen van de strekking van een voordracht/verhaal;
- gericht luisteren naar een directieve tekst: (een route);
- navertellen van een beschrijving (een route);
- voorspellen van het vervolg op een proefje;
- leggen van oorzaak-en gevolgrelaties;
- geven van instructies;
- beantwoorden van open vragen;
- zingen van de tekst van een lied;
- verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen;
- koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les;
- aangeven van de hoofdpersoon in een verhaal;
- navertellen van een verhaal;
- reflecteren vanuit eigen ervaringen;
- uitvoeren van instructies;
- herkennen van een gebeurtenis in een boek;
- beschrijven van een gebeurtenis;
- plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde;
- herkennen van een woord op grond van een beschrijving;
- formuleren van (vraag)zinnen;
- aangeven van motieven;
- beredeneren van een stelling;
- geven van een voordracht.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren.

Subdoel

- uitvoeren van instructies.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoelen

- toepassen van rijmwoorden;
- toepassen van tegenstellingen.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden (39) uit het thema herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden (88) uit het thema begrijpen.
- De kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen.

Subdoelen

- uitbreiden van de woordenschat;
- kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE?, VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER, VAN WATER TOT IJS TOT WATER, VAN WATER TOT SCHUIM, DE HELD, DE REGENBOOG, DE DAGEN VAN DE WEEK, DE ZEE en DRIJVEN/ZINKEN;
- toepassen van rekenkundige begrippen (de getallenrij/hoeveelheden).

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. belangrijk	14. ijsblokje, het	27. smelten
2. bevrozen	15. koraal, het	28. snorkelen
3. bodem, de	16. krab, de	29. verdrinken
4. buis, de	17. machine, de	30. visser, de
5. douche, de	18. meest	31. volgorde, de
6. drijven	19. mengen	32. vriezer, de
7. drinkwater, het	20. minst	33. water, het
8. druppel, de	21. regen, de	34. wc, de
9. duur	22. regenboog, de	35. zee, de
10. goedkoop	23. regendruppel, de	36. zeewier, het
11. haai, de	24. regenen	37. zinken
12. held, de	25. schildpad, de	38. zon, de
13. helpen	26. schuim, het	39. zuinig

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

1. ademen	19. fiche, het	37. links
2. al	20. gebeuren	38. lucht, de
3. antwoord, het	21. gek	39. maken
4. bak, de	22. geld, het	40. meemaken
5. beker, de	23. vallen	41. mengen
6. belangrijk	24. grond, de	42. mooi
7. bijna	25. haak, de	43. nat
8. bijten	26. hard	44. navertellen
9. buiten	27. heleboel	45. omhoog
10. daarom	28. houden van	46. ontdekken
11. doorheen	29. invullen	47. openmaken
12. doortrekken	30. inzitten	48. plassen
13. dorst, de	31. jullie	49. poepen
14. draad, de	32. kosten	50. proberen
15. duidelijk	33. krijgen	51. proef, de
16. duikbril, de	34. kruipen	52. rechts
17. eraf	35. lijf, het	53. regenmeter, de
18. erbij	36. limonade, de	54. roeren

55. saai	67. terug	79. vuil
56. schelp, de	68. teveel	80. waar
57. scherp	69. thee, de	81. was, de
58. schild, het	70. tuinslang, de	82. water, het
59. schoon	71. uitkomst, de	83. waterkoeler, de
60. sloot, de	72. uitleggen	84. weer
61. soms	73. uitspreken	85. wel
62. spoelen	74. uur, het	86. worden
63. steken	75. vandaan	87. zakken
64. straal, de	76. verkopen	88. zonder
65. tegelijkertijd	77. voelen	
66. terechtkomen	78. volgende	

WOORDSCHEMA'S

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's. Een digitale uitgave van de woordschema's is te vinden op de website www.ea.aw/catalog/taalsprong/.

1. De woordspun WAAR IS DRUPPIE?:

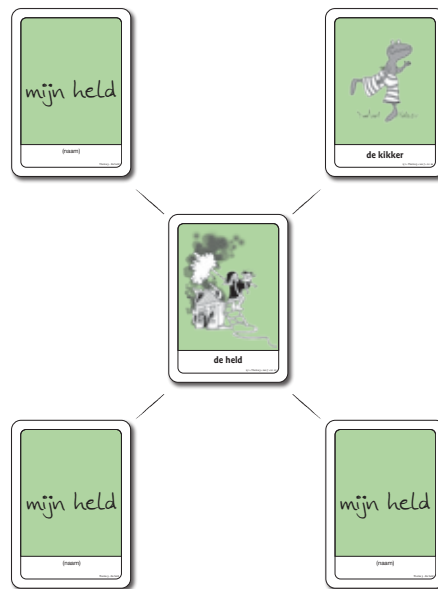
2. Het woordpad VAN WATER TOT IJS TOT WATER:

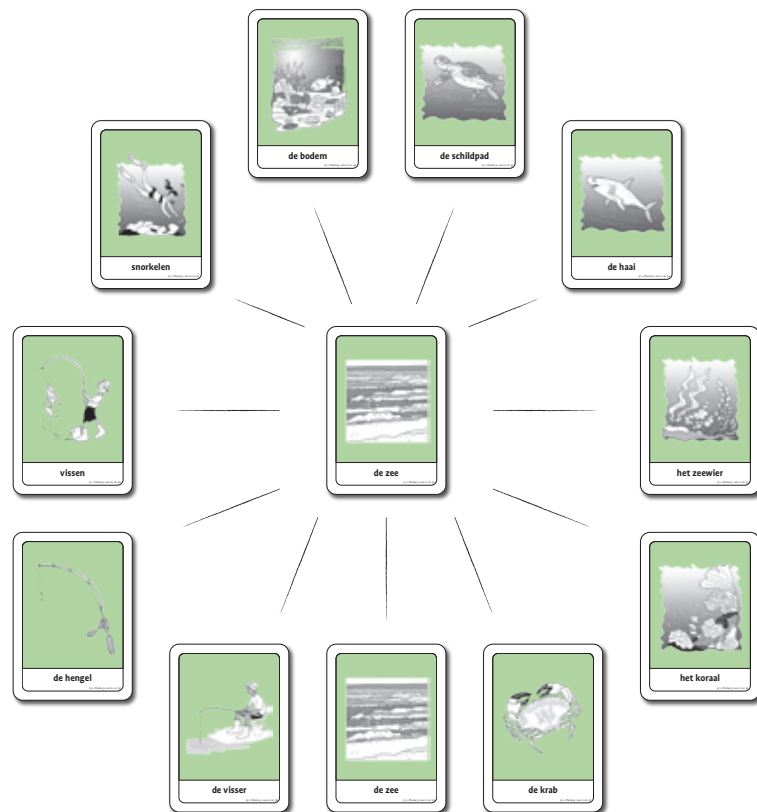
3. Het woordpad VAN WATER TOT SCHUIM:

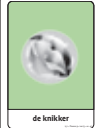

4. De woordspun DE HELD:

5. De woordspun DE ZEE:

6. De woordkast DRIJVEN/ZINKEN:

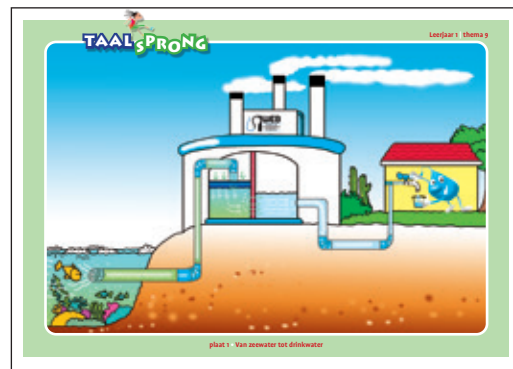
 drijven			 zinken		
DRIJVEN			ZINKEN		
 de veer	 het potlood	 het papier	 de muntstuk	 de gum	 het mes

PLATEN

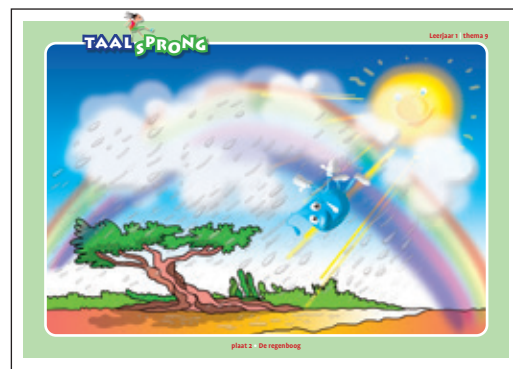

De volgende platen worden in dit thema ter ondersteuning van het woordenschatonderwijs aan de woordmuur gehangen.

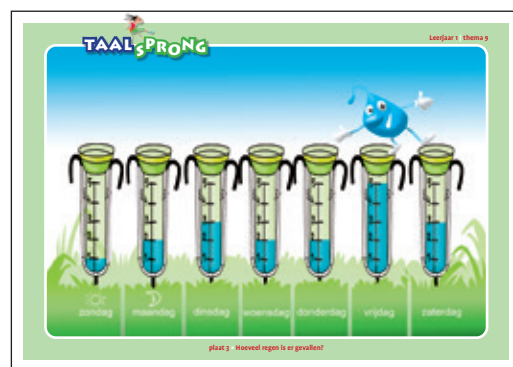
VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER:

DE REGENBOOG:

DE DAGEN VAN DE WEEK:

POSTER TEGENSTELLINGEN

In dit thema worden drie nieuwe tegenstellingen aangeboden, te weten 'meest'/'minst', 'goedkoop'/'duur' en 'drijven'/'zinken'. Herhaal de tegenstellingen die in voorgaande thema's aan bod gekomen zijn.

POSTER SYNONIEMEN

Herhaal de synoniemen die in voorgaande thema's aan bod gekomen zijn.

POSTER VOORZETSELS

In dit thema wordt de poster VOORZETSELS herhaald.

GEDICHT/LIED

In dit thema wordt één liedje aangeleerd. Het liedje wordt gedurende het thema regelmatig herhaald.

Het lied: 'Water heb je nodig':

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.
Water voor de limonade,
water voor de thee
en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?
Water heb je nodig
voor de eendjes in de sloot.
Zonder lekker schoon water
gaan de plantjes dood.
Water is belangrijk.
Je gebruikt het ieder uur.
Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

In les 2 wordt er (optioneel) het gedicht 'De buizenfamilie' aangeboden.

Het gedicht: 'De buizenfamilie':

Een buizenfamilie

*Hallo, ik ben een kleine buis.
Je vindt mij overal in huis.
Ik neem je vuile water mee
van 't bad, de was en de wc.*

*Opzij, hier ben ik, grote buis.
Mij zie je niet, ik zit onder 't huis.
De kleine buis geeft me z'n troep,
het badschuim, zeep en ook de poep.*

*En hier zijn wij, de grootste buizen.
Geef ons het water uit de huizen.
Wij brengen al die vieze zaken,
de stad uit om het schoon te maken.*

*Het vieze water stroomt in bakken.
Daar kan 't vuil naar onderen zakken.
En dan komt uitspuugbuis die gooit,
het schone water in de sloot.*

*En ben jij naar de wc gegaan?
Dan komt de familie buis weer aan!*

BOEK

In les 6 en 7 wordt het prentenboek 'Kikker is een held' aangeboden. Dit prentenboek kan door de leerkracht verteld worden, maar is ook als digitaal prentenboek op de website te vinden.

FILM

In les 13, de les over drijven en zinken, wordt (als extra stof) de film 'Bibi en Bas varen met een vlot' aangeboden.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

Les 1 Druppie de druppel

Les 2 Waar komt het drinkwater vandaan?

Les 3 In het ijsblokje

Les 4 In het schuim

Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

Les 6 Kikker is een held (1)

Les 7 Kikker is een held (2)

Les 8 In de regenboog

Les 9 In de regenmeter

Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

Les 11 De zee

Les 12 Vissen met opa

Les 13 Drijven en zinken

Les 14 Zuinig zijn met water!

Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

Herhalingsdag 1

Herhalingsdag 2

Herhalingsdag 3

Herhalingsdag 4

Herhalingsdag 5

Les 1 Druppie de druppel

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Beantwoorden van verkennende inhoudsvragen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het water, de druppel, de wc en de douche**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema WAAR IS DRUPPIE?

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 5: Druppie de druppel, de wc, de kraan, de douche en het glas.
- Plaat 2 van thema 1: Het huis van Juan.

Vorbereiding

- Stop de flashcard van Druppie in een doosje.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifst.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het nieuwe thema. U geeft aanwijzingen en u laat de kinderen raden waar het thema over zou kunnen gaan.
Kern	15 min.	U bespreekt met de kinderen waar in huis Druppie zou kunnen zitten en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin WAAR IS DRUPPIE?
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen waar Druppie zich in de school verstopt zou kunnen hebben.

◆ Start

Vertel dat vandaag een nieuw thema begint en dat het nieuwe onderwerp in het doosje zit. Geef een paar aanwijzingen, van moeilijk naar gemakkelijk en laat de kinderen ernaar raden.

Het is iets wat je iedere dag gebruikt.
Het is nat.
Het komt uit de kraan.
Et cetera ...

Als de meeste kinderen door hebben dat het over water gaat, laat u een kind het doosje openmaken en de flashcard eruit halen. Laat de flashcard zien en stel Druppie de druppel aan de kinderen voor.

Jullie hebben het goed geraden.
Dit thema gaat over **water** en dit is Druppie.
Druppie is van **water** gemaakt.
Druppie is een **druppel**, een klein bolletje **water**.
Druppie **de druppel** komt op veel verschillende plekken voor; overal waar **water** is.

Vraag aan de kinderen of ze iets in de klas zien waar Druppie in zou kunnen zitten (een beker, de kraan of de waterkoeler).

◆ Kern

1. Laat plaat 2 van thema 1 zien.

Herinner de kinderen aan het huis van Juan uit het eerste thema. Verken eerst samen het huis en herhaal zo de verschillende ruimtes in huis (de slaapkamer, de badkamer, de woonkamer, de keuken, de gang).

Vertel dat Juan Druppie iedere dag tegenkomt in zijn huis. Laat de flashcards 2 tot en met 5 één voor één zien en leg uit waar Juan Druppie tegenkomt. Vraag bij welke kamer de desbetreffende flashcard hoort en hang deze naast de genoemde kamer op de plaat.

Juan komt Druppie de druppel tegen als hij gaat plassen. Druppie zit in de wc.

- **de wc:**

De **wc** is een hoge pot van steen.
Op een **wc** kun je plassen en poepen.
Daarna laat je er **water** doorheen spelen.

Juan komt Druppie **de druppel** tegen als hij zijn handen wast. Druppie zit in de kraan.

Juan komt Druppie **de druppel** tegen als hij onder **de douche** gaat. Druppie zit in **de douche**.

• **de douche:**

Een **douche** is een ding met gaatjes waar fijne straaltjes **water** uit komen. Juan wast zijn lijf onder **de douche**.

Juan komt Druppie **de druppel** tegen als hij een glas **water** drinkt. Druppie zit in het glas.

• **het glas:**

Een **glas** is een beker die van **glas** is gemaakt.

Vraag tot slot aan de kinderen of ze nog iets weten waar je **water** gebruikt in huis. Schrijf dit op de lege flashcards en plaats ze bij de juiste ruimte naast de plaat.

2. Maak de woordspin WAAR IS DRUPPIE? op het bord. Beeld steeds een handeling uit die hoort bij **de wc**, de kraan, **de douche** en het glas. Laat de kinderen raden welke flashcard bij de handeling hoort en hang deze in de woordspin.

Oei, ik moet heel erg plassen.
Ik doe de deksel omhoog en ik ga zitten.
Zo ik ben klaar.
Nog even op de knop drukken ...
Et cetera ...

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordspin.

- Wanneer gebruik je **water**?
- In welke kamer trek je de wc door?
- In welke kamer was je je handen?
- In welke kamer ga je onder **de douche**?
- In welke kamer drink je een glas **water**?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ **Afsluiting**

Vertel dat Druppie **de druppel** het leuk vindt om zich te verstoppen.

Druppie **de druppel** verstoppt zich op plekken waar **water** wordt gebruikt. Vandaag heeft Druppie zich ergens op school verstoppt. Waar zou hij kunnen zijn?

Laat de kinderen vertellen waar Druppie verstoppt zou kunnen zitten (de kraan, de beker, het glas, de waterkoeler, **de wc**, de tuinslang, etc). Schrijf de nieuwe begrippen op de lege flashcards en hang ze in de woordspin.

Hang de woordspin WAAR IS DRUPPIE? aan de woordmuur.

Les 2 Waar komt het drinkwater vandaan?

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een route) en de kinderen kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven hiervan.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van een voordracht.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het drinkwater, de zee, de buis** en **de machine**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER.
- Gericht luisteren naar een directieve tekst: een route (van zeewater tot drinkwater).
- Uitvoeren van instructies op een werkblad.
- Navertellen van een beschrijving (een route).

Materiaal Taalsprong

- Plaat 1: Van zeewater tot drinkwater.
- Kopieerblad 1: Van zeewater tot drinkwater.
- Track 19: Het gedicht: 'De buizenfamilie'.

Vorbereiding

- Zet twee glazen klaar. Vul één glas met water en maak het water troebel, door er wat aarde, blaadjes en zand in te mengen.
- Kopieer kopieerblad 1 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat het verschil zien tussen vuil en schoon water.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit, aan de hand van plaat 1.
	10 min.	U legt de opdracht op kopieerblad 1 uit en u laat de kinderen deze opdracht maken.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt de gemaakte opdracht.

◆ Start

Vraag aan de kinderen of zij vanochtend al water hebben gebruikt en zo ja, waarvoor.

Laat het glas met vuil water zien. Vertel dat u dorst heeft en dat u graag een glas water wilt drinken, maar dat dit water er niet lekker uitziet.

Het water is niet schoon, maar vuil.
Er drijft van alles in.
Kan ik dit water zo drinken?
Waarom niet?

Vul een ander glas met water uit de kraan en laat het verschil zien. Vraag aan de kinderen welk water u wel kunt drinken. Vertel dat je het water uit de kraan wel kunt drinken. Het is **drinkwater**. Maar waar komt het **drinkwater** uit de kraan eigenlijk vandaan? Vertel dat Druppie de druppel een lange reis maakt voordat hij bij ons uit de kraan komt.

◆ Kern

1. Laat plaat 1 zien.

Leg het proces van zeewater tot drinkwater uit en wijs hierbij de begrippen aan op de plaat.

Het **drinkwater** van Aruba komt eigenlijk uit **de zee**.
Dat zeewater kun je niet drinken. Het is zout en te vuil.
Het zeewater moet eerst schoon gemaakt worden.

Het zeewater gaat door een **buis** naar de fabriek.
Een fabriek is een groot gebouw met **machines**.
Die fabriek op Aruba heet W.E.B.

Een **machine** is een apparaat dat sneller en soms beter werkt dan mensen kunnen.
De machine maakt het water schoon en haalt het zout uit het water.

Als het water schoon is, gaat het door een **buis**, die onder de grond ligt, naar je huis.
In de muren van je huis zitten ook allemaal **buizen**.

Zo gaat het **drinkwater** naar de kraan in je keuken, of naar de kraan in je badkamer.

Herhaal de doelwoorden op plaat 1, wijs ze aan en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over plaat 1.

- Waar komt het water dat wij uit de kraan drinken vandaan?
- Hoe komt het water van **de zee** in de fabriek?
- Wat doet **de machine** met het water?
- Hoe komt het water van de fabriek in je huis?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

2. Deel kopieerblad 1 uit.

Besprek met de kinderen wat er allemaal te zien is, maar ook wat er ontbreekt.

Laat de kinderen de ontbrekende **buizen** tekenen.

◆ Afsluiting

Besprek met de kinderen de opdracht die ze hebben gemaakt. Laat ze navertellen hoe zeewater **drinkwater** wordt. Stel hulpvragen en stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

Hang plaat 1 aan de woordmuur.

Extra stof:

*Hallo, ik ben een kleine buis.
Je vindt mij overal in huis.
Ik neem je vuile water mee
van 't bad, de was en de wc.*

*Opzij, hier ben ik, grote buis.
Mij zie je niet, ik zit onder 't huis.
De kleine buis geeft me z'n troep,
het badschuim, zeep en ook de poep.*

*En hier zijn wij, de grootste buizen.
Geef ons het water uit de huizen.
Wij brengen al die vieze zaken,
de stad uit om het schoon te maken.*

*Het vieze water stroomt in bakken.
Daar kan 't vuil naar onderen zakken.
En dan komt uitspuugbuis die gooit,
het schone water in de sloot.*

*En ben jij naar de wc gegaan?
Dan komt de familie buis weer aan!*

Les 3 In het ijsblokje

Hoofddoel van de les

- De leerlingen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een proefje) en de kinderen kunnen instructies (aan de leerkracht) geven.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**het ijsblokje, de vriezer, bevrozen en smelten**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en VAN WATER TOT IJS TOT WATER.
- Voorspellen van het vervolg op een proefje.
- Leggen van oorzaak-en gevolgrelaties.
- Geven van instructies.
- Toepassen van rekenkundige begrippen (de getallenrij).

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 6 t/m 12: Druppie in het ijsblokje, het water, de vriezer, bevrozen, het ijsblokje, smelten en het water.

Vorbereiding

- Maak een dag van tevoren ijsblokjes.
- Zorg voor drie bakjes om ijsblokjes in te maken, een kan, een lepel, limonadesiroop en ijslollystokjes.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat flashcard 6 zien en u bespreekt waar Druppie zit en wat hij daarvan vindt.
Kern	10 min.	U legt uit hoe water befrist en ook weer smelt, aan de hand van de flashcards.
	10 min.	U maakt met de kinderen ijsjes.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen ervaren hoe snel een ijsblokje smelt.

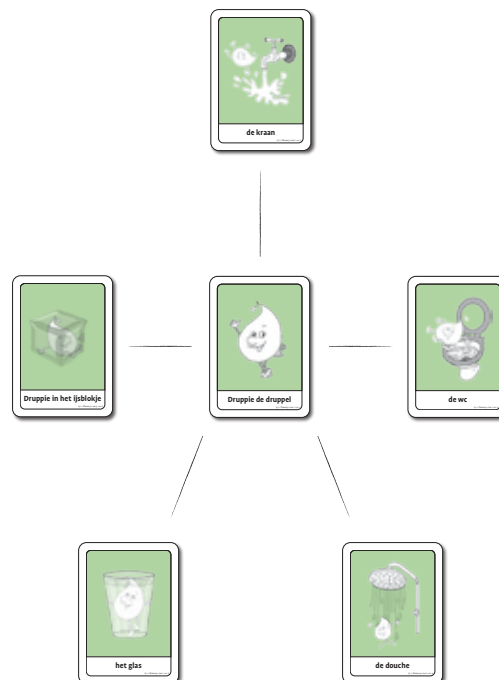
◆ Start

Vertel dat Druppie de waterdruppel zich weer verstopt heeft. Laat flashcard 6 zien en vertel dat Druppie in een **ijsblokje** zit. Vraag aan de kinderen of ze kunnen zien hoe Druppie zich voelt in het **ijsblokje**.

Kijk eens goed naar Druppie. Vindt Druppie het leuk in **het ijsblokje**? Druppie kijkt niet blij, hij vindt het niet leuk. Druppie heeft het koud en zit gevangen. Hoe komt Druppie in dat **ijsblokje** terecht?

Breed de woordspin WAAR IS DRUPPIE? uit met de flashcard van Druppie in het **ijsblokje**.

◆ Kern

1. Leg aan de hand van de flashcards 7 tot en met 12 uit hoe Druppie in **het ijsblokje** terecht komt. Hang de flashcards stap voor stap naast elkaar aan het bord.

- flashcard 7: Doe water in het bakje.
- flashcard 8: Zet het bakje met water in **de vriezer**. **De vriezer** lijkt op de koelkast, maar in **de vriezer** is het veel kouder. Hebben jullie thuis een koelkast? Hebben jullie ook een **vriezer**?
- flashcard 9: Het water wordt heel koud en hard in **de vriezer**, het **bevriest**.
- flashcard 10: Druppie wordt een **ijsblokje**.

Wijs flashcard 10 aan op het bord. Vraag aan de kinderen of ze een manier weten hoe ze Druppie uit het **ijsblokje** kunnen krijgen. Geef de kinderen eerst de gelegenheid om zelf met een oplossing te komen, voordat u uitleg geeft en het rijtje op het bord afmaakt met de flashcards 11 en 12.

- flashcard 11: Zet **het ijsblokje** op een warme plek, bijvoorbeeld in de zon.
- flashcard 12: **Het ijsblokje** smelt en het wordt weer water.

Herhaal de doelwoorden, wijs ze aan op de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

2. Vertel dat u met de kinderen ijsjes gaat maken. Laat de benodigdheden zien en benoem ze, of laat de kinderen ze benoemen (bakje voor de **ijsklontjes**, kan met water, een lepel, limonadesiroop en ijslollystokjes).

Laat de kinderen zoveel mogelijk zelf vertellen wat zij denken dat de verschillende stappen zijn en voer de instructies van de kinderen uit.

Ik wil waterijsjes maken van limonade.
Wat moet ik eerst doen?
Ik doe de limonade bij het water.

Moet ik er meer limonade bij doen?
Nog een beetje meer?
Meer limonade maakt het ijsje lekker zoet.

Ik roer met de lepel in de kan met water en limonade.
Zo mengt het water beter met de limonade.
Wat moet ik dan doen?
Et cetera ...

Stel samen met de kinderen vast, waar zich een **vriezer** bevindt op school en zet de ijsjes daarin.

TIP

Betrek zoveel mogelijk de kinderen bij dit soort opdrachten door bijvoorbeeld te doen alsof u niet weet wat u moet doen. Zo creëert u de perfecte aanleiding om taal uit te lokken bij de kinderen. Begin met het stellen van open vragen. Reageer op het antwoord en vraag door. Als een open vraag nog te moeilijk blijkt, maak er dan een ja/nee-vraag of keuze-vraag van.

◆ Afsluiting

Laat een **ijsblokje** zien. Vertel aan de kinderen dat het **ijsblokje** buiten de **vriezer** meteen begint te **smelten**. Laat verschillende kinderen voor het bord een rij vormen. Ga zelf aan het einde van de rij staan. Laat de kinderen het **ijsblokje** zo snel mogelijk doorgeven. Van links naar rechts en weer terug. De rest van de klas telt hoe vaak het **ijsblokje** overgegeven wordt aan een ander kind. Telkens als het **ijsblokje** bij u komt, steekt u het in de lucht om te laten zien dat het weer een beetje kleiner geworden is. Tenslotte vraagt u waar het **ijsblokje** gebleven is en hoeveel stappen het geduurd heeft voordat het **ijsblokje** gesmolten is. Laat de kinderen hun natte handen tonen aan de rest van de klas. Bespreek met de kinderen wat er gebeurd is.

Hang het woordpad VAN WATER TOT IJS TOT WATER aan de woordmuur.

Les 4 In het schuim

Hoofddoel van de les

- De leerlingen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een proefje) en de kinderen kunnen instructies (aan de leerkracht) geven.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**het schuim** en **mengen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en VAN WATER TOT SCHUIM.
- Geven van instructies.
- Beantwoorden van (open) vragen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 13 t/m 16: Druppie in het schuim, het water, mengen met zeep en het schuim.

Vorbereiding

- Zorg voor een teil, een kan, een garde en afwasmiddel.
- Zorg voor een ijzerdraadje en buig er een ringetje van, zodat u er bellen mee kunt blazen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het woordpad VAN WATER TOT IJS TOT WATER en u bespreekt waar Druppie zit en wat hij daarvan vindt.
Kern	10 min.	U legt uit hoe schuim gemaakt wordt, aan de hand van de flashcards.
	10 min.	U maakt met de kinderen schuim.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen wat je allemaal met schuim kunt doen.

◆ Start

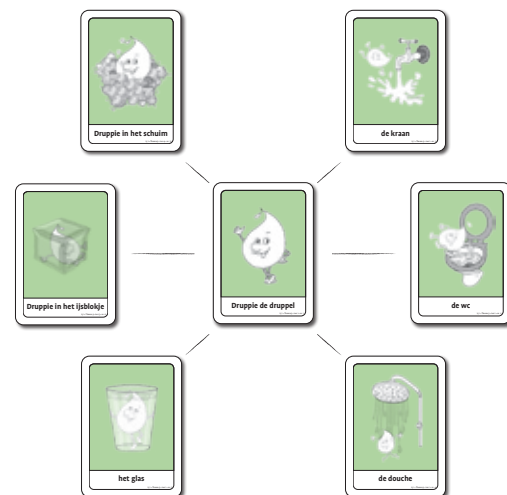
Herinner de kinderen aan de ijsjes in de vriezer. Haal ze uit de vriezer en deel ze uit. Vraag aan de kinderen of ze nog weten hoe u gisteren ijsjes hebt gemaakt. Vraag vervolgens aan de kinderen wat er gebeurt als u de ijsjes in de zon legt.

Tel dat Druppie de druppel zich weer verstopt heeft. Laat flashcard 13 zien en vertel dat hij in het **schuim** zit. Vraag aan de kinderen hoe Druppie zich voelt in het **schuim**.

Kijk eens goed naar Druppie.
Vindt Druppie het leuk in **het schuim**?
Druppie lacht, hij is blij. Druppie houdt van **schuim**.
Hoe komt Druppie in **het schuim** terecht?

Breid de woordspil WAAR IS DRUPPIE? uit met de flashcard van Druppie in **het schuim**.

◆ Kern

1. Leg aan de hand van de flashcards 14 tot en met 16 uit hoe Druppie in **het schuim** terecht komt. Hang de flashcards stap voor stap naast elkaar aan het bord.

- flashcard 14: Doe water in het bakje.
- flashcard 15: **Meng** het water met wat zeep.
Als je twee dingen bij elkaar doet, dan **meng** je het.
Je kunt ook kleuren **mengen**, bijvoorbeeld als je blauw en geel **mengt**, krijg je groen.
- Flashcard 16: Als je water met zeep **mengt**, krijg je **schuim**.

Herhaal de doelwoorden, wijs ze aan op de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

2. Vertel dat u met de kinderen **schuim** gaat maken. Laat de behoeften zien en benoem ze of laat de kinderen ze benoemen (teil, kan met water, zeep, garde, ..). Laat de kinderen zoveel mogelijk zelf vertellen wat zij denken dat de verschillende stappen zijn en voer deze instructies uit. Begin met het stellen van open vragen, gevolgd door reageren en doorvragen. Maak indien nodig gebruik van hulpvragen.
 - Ik wil **schuim** maken.
 - Wat moet ik eerst doen?
 - Et cetera ...

◆ Afsluiting

Vraag aan de kinderen of ze weten wat je allemaal met **schuim** kunt doen (de afwas, je haren wassen, je handen wassen, kleren wassen, schoonmaken). Vertel dat je met **schuim** ook bellen kunt blazen. Demonstreer dit met het ronde ijzerdraadje. Laat de kinderen het ook proberen en beschrijf hun pogingen.

Hang het woordpad VAN WATER TOT SCHUIM aan de woordmuur.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een lied voordragen.

Subdoelen

- Beantwoorden van open vragen.
- Zingen van de tekst van een lied.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER.
- Toepassen van rijmwoorden.

Materiaal Taalsprong

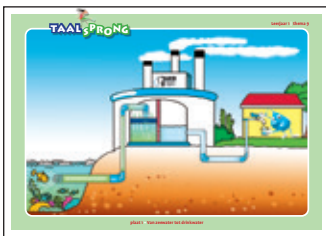
- Flashcards 17 t/m 21: Haren wassen, kleren wassen, de limonade, de thee en de vissen in de zee.
- Plaat 1: Van zeewater tot drinkwater.
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig' (eerste couplet).

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER.
Kern	15min.	U leert de kinderen het lied 'Water heb je nodig' aan.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordspil WAAR IS DRUPPIE? staan. Vertel dat Druppie zich verstopt heeft. Beschrijf de plek waar Druppie zou kunnen zijn en laat de kinderen raden waar Druppie is. Vraag vervolgens ook aan de kinderen hoe Druppie daar terecht komt. Laat de kinderen uitleg geven bij plaat 1.

Als ik mijn handen was, zie ik Druppie.
Waar is Druppie?

Druppie heeft het heel koud.
Waar is Druppie?

Als ik ga poepen, zie ik Druppie.
Waar is Druppie?

◆ Kern

Leer het lied 'Water heb je nodig' aan.

Hang de flashcards 17 tot en met 21 in de goede volgorde aan het bord en gebruik deze als geheugensteuntjes.

Zing het eerste couplet in zijn geheel. Wijs hierbij steeds de juiste flashcard aan. Zing het lied vervolgens regel voor regel en laat de kinderen de regel herhalen. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het zingen.

*Water heb je nodig,
voor het wassen van je haar.*

*Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.*

*Water voor de limonade,
water voor de thee*

*en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

Vraag aan de kinderen of zij nog meer dingen kennen waar je water voor nodig hebt.

◆ **Afsluiting**

Zing het lied nog een keer, maar laat nu een aantal woorden weg en laat de kinderen de ontbrekende woorden invullen.

*Water heb je nodig,
voor het wassen van je*

*Zonder lekker schoon water
komt de was niet*

Water voor de ,

water voor de

en wat dacht je van het water

voor de vissen in de ?

Hang de flashcards 17 tot en met 21 naast elkaar aan de woordmuur.

Les 6 Kikker is een held (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de regen**, **de regendruppel** en **regenen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema WAAR IS DRUPPIE?.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 22 t/m 24: De regendruppel, de regen en het regent.
- Prentenboek: 'Kikker is een held' van Max Velthuis.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het woordschema WAAR IS DRUPPIE? en u introduceert Druppie als regendruppel.
Kern	20 min.	U leest het prentenboek 'Kikker is een held' voor.
Afsluiting	5 min.	U bladert door het prentenboek en u laat de kinderen reageren als ze regen zien.

◆ Start

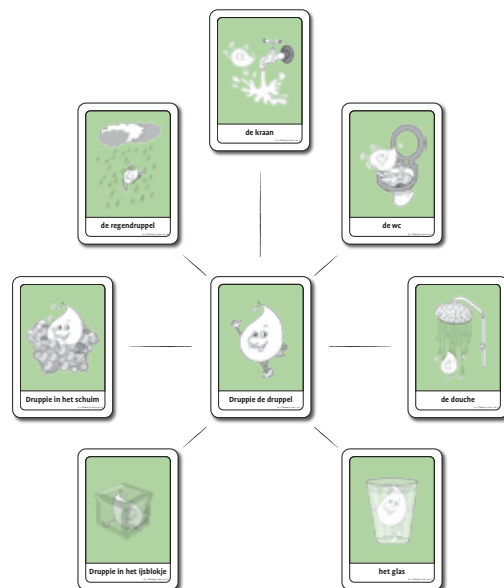
Ga bij de woordmuur staan. Vertel dat Druppie zich weer verstoopt heeft. Lok interactie uit door te vragen waar Druppie zou kunnen zijn en herhaal op deze manier de doelwoorden uit de vorige lessen.

Laat de flashcard van **de regendruppel** zien en vertel dat Druppie vandaag in de lucht zit. Druppie is vandaag een **regendruppel**. Vertel dat u soms wel van de **regen** houdt en soms niet. Leg uit waarom.

Ik hou wel van **de regen** omdat de planten in mijn tuin dan goed groeien.
Ik hou niet van **de regen** omdat ik dan nat word, als ik naar buiten ga.

Vraag aan de kinderen wie wel/niet van **regen** houdt. Laat de kinderen ook uitleggen waarom wel/niet. Hang de flashcard van **de regendruppel** in de woordspin WAAR IS DRUPPIE?

◆ Kern

Vertel dat u iemand kent die wel van een beetje **regen** houdt.

Maar als het blijft regenen vindt hij er niks meer aan. Laat de kaft van het prentenboek 'Kikker is een held' zien. Introduceer Kikker en bespreek wat er te zien is op de kaft.

Dit is Kikker.
 Hij beleeft allerlei avonturen
 met zijn vrienden.
 Het lijkt erop dat het hard gaat **regenen**
 in dit verhaal.
 Waar kun je dat aan zien?
 Eens kijken wat Kikker nu weer
 meemaakt ...

Lees het prentenboek 'Kikker is een held' interactief voor.
 Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op
 de plaatjes. Besteed ook aandacht aan de gevoelens van Kikker
 en zijn vrienden. Op de prenten is duidelijk te zien of ze blij, boos,
 bang of verdrietig zijn.

Hang na het voorlezen de flashcard van **de regen** in de woordspin
 WAAR IS DRUPPIE? naast **de regendruppel**.

• **de regen:**

Regen, dat zijn druppels water die uit de lucht
 vallen. Het **regent**.

◆ **Afsluiting**

Blader nog een keer door het prentenboek 'Kikker is een held'
 en spreek met de kinderen af, dat als ze **regen** zien op de
 desbetreffende bladzijde, ze mogen roepen 'Het **regent!**'.

Les 7 Kikker is een held (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen.

Subdoelen

- Aangeven van de hoofdpersoon in een verhaal.
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE HELD.
- Navertellen van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**helpen, verdrinken en de held**).
- Reflecteren vanuit eigen ervaringen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 25 en 26: De held en Kikker.
- Prentenboek: 'Kikker is een held' van Max Velthuis.

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stif.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U bekijkt de prenten in het prentenboek 'Kikker is een held' en u laat de kinderen vertellen waar het verhaal over gaat.
Kern	10 min.	U legt het doelwoord 'helpen' uit en u zoekt met de kinderen in het prentenboek naar voorbeelden.
	5 min.	U legt het doelwoord 'de held' uit en u laat de kinderen aangeven welke heldendaad Kikker heeft verricht.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen of zij ook weleens helpen. U maakt een woordspin DE HELD.

◆ Start

Laat het prentenboek 'Kikker is een held' zien en vraag aan de kinderen of ze nog weten over wie het verhaal gaat. Bekijk vervolgens samen nog een keer de prenten in het prentenboek en laat de kinderen bij iedere bladzijde kort vertellen wat er gebeurt.

◆ Kern

1. Vertel dat de dieren in dit verhaal elkaar **helpen** en leg uit wat dit doelwoord betekent.

• helpen:

Als je iemand **helpt**, doe je iets voor die persoon waar hij of zij iets aan heeft.
Anna maakt het bord schoon.
Anna **helpt** de juf.

Blader vervolgens nog een keer door het prentenboek en bespreek waar iemand een ander **helpt** en op wat voor manier hij dat dan doet.

• helpen:

Haas **helpt** Kikker, Eend en Varkentje.
Ze mogen in zijn huis slapen en hij geeft ze te eten.

Kikker **helpt** Eend, Varkentje en Haas.
Hij gaat op zoek naar eten.

• verdrinken:

Rat **helpt** Kikker.
Hij haalt Kikker uit het water als hij bijna **verdrinkt**.
Iemand die **verdrinkt** gaat dood in het water.
Hij kan niet meer boven water komen om adem te halen.
Et cetera ...

2. Bekijk nog een keer de kaft van het boek en bespreek de titel 'Kikker is een held'.

• **de held:**

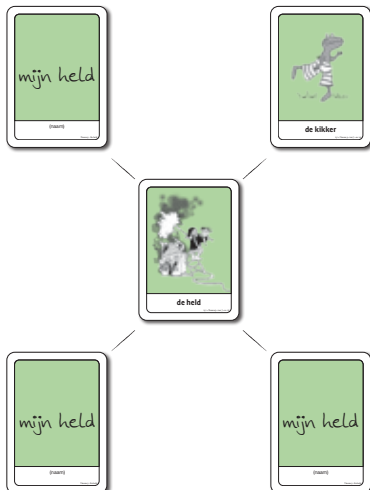

Een **held** is iemand die gevaarlijke dingen doet om anderen te **helpen**.

Vertel dat Kikker in dit boek iets gevaarlijks doet om zijn vrienden te helpen en dat hij daarom een **held** is. Vraag aan de kinderen wat dat zou kunnen zijn en zoek de desbetreffende bladzijde op in het boek.

◆ **Afsluiting**

Bespreek met de kinderen of zij ook weleens iemand **helpen** en laat ze vertellen wat ze dan doen om iemand te **helpen**. Kennen ze ook iemand die ooit iets gevaarlijks heeft gedaan om iemand te **helpen**; **een held**? Schrijf die personen op een flashcard en maak de woordspin DE HELD.

Les 8 In de regenboog

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een informatieve tekst) en de kinderen kunnen een spel met medeleerlingen spelen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**de regenboog**, **de zon** en **de volgorde**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en DE REGENBOOG.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden (de kleuren).
- Toepassen van rekenkundige begrippen (de getallenrij).

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 27: De regenboog.
- Plaat 2: De regenboog.
- Kopieerblad 2: Het regenboogspel.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 2 voor alle kinderen.
- Zorg ervoor dat ieder kind een kleurdoos heeft.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert Druppie in de regenboog.
Kern	10 min.	U legt uit hoe Druppie in de regenboog terecht komt.
	5 min.	U laat de kinderen de kleuren van de regenboog uit hun kleurdoos pakken en in de juiste volgorde leggen. U herhaalt de kleuren.
Afsluiting	10 min.	U speelt met de kinderen het regenboogspel.

◆ Start

Laat flashcard 27 zien. Vraag aan de kinderen of ze aan de flashcard kunnen zien waar Druppie vandaag is.

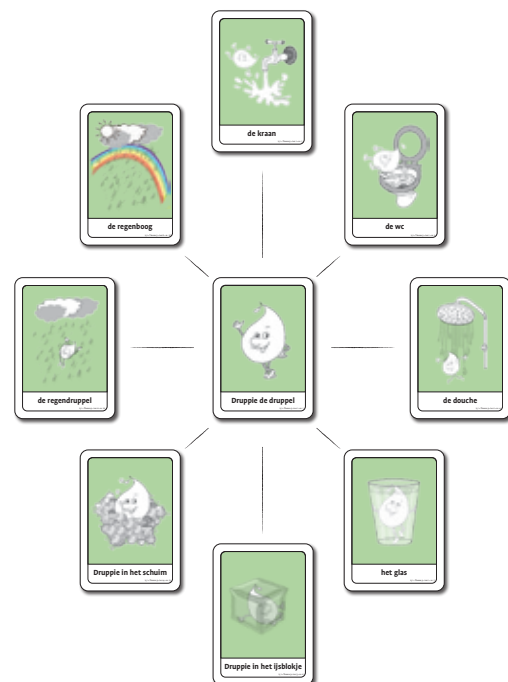

O, wat ziet Druppie er vandaag mooi uit!
Welke kleuren zie je in Druppie?
Weten jullie waar Druppie vandaag in zit?

Druppie zit in **de regenboog**.
Hoe komt Druppie in **de regenboog**?

Hang de flashcard van **de regenboog** in de woordspin WAAR IS DRUPPIE?

◆ Kern

1. Leg uit hoe Druppie in **de regenboog** terecht gekomen is aan de hand van plaat 2 en besteed hierbij extra aandacht aan de doelwoorden.

Een **regenboog** is een boog in de lucht met allerlei kleuren. Je ziet een **regenboog** meestal als **de zon** schijnt en het tegelijkertijd regent. Een **regenboog** zonder regen en **zon** bestaat niet.

In **de regenboog** zitten een heleboel druppels water. **De zon** schijnt door de regendruppels heen en dan zie je de kleuren. Dus de kleuren van **de regenboog** komen van het licht van **de zon**.

Laat vervolgens de kinderen de kleuren van **de regenboog** benoemen. Vertel dat de kleuren altijd in dezelfde **volgorde** staan.

• **de volgorde:**

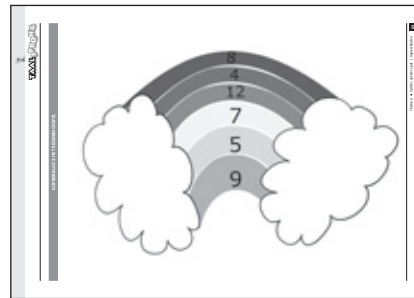
De volgorde van dingen is de manier waarop ze na elkaar komen. **De volgorde** van iets kan veranderen, maar **de volgorde** van de kleuren in een **regenboog** is altijd hetzelfde. Altijd rood, oranje, geel, groen, blauw en paars.

Herhaal de doelwoorden en de kleuren van **de regenboog**. Wijs de woorden aan op de plaat en laat de kinderen de woorden nazeggen.

- Laat de kinderen uit hun kleurdoos de kleuren van **de regenboog** pakken en in de goede **volgorde** van de regenboog leggen. Laat vervolgens één van de kinderen een kleur noemen en de rest van de kinderen het potlood met de corresponderende kleur in de lucht steken.

◆ **Afsluiting**

Speel 'Het regenboogspel'. Deel kopieerblad 2 uit.

De regenboog op het kopieerblad bestaat uit zes bogen met in iedere boog een getal. Laat steeds een kind voor de klas komen en met twee dobbelstenen gooien. Maak van de twee getallen een erbij-som op het bord. Als de uitkomst een getal uit **de regenboog** is, mogen ze de betreffende boog in de juiste kleur kleuren. Als de uitkomst niet in **de regenboog** voorkomt, mag een ander kind proberen.

Hang plaat 2 DE REGENBOOG aan de woordmuur.

Les 9 In de regenmeter

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een proefje) en de kinderen kunnen rekenkundige begrippen toepassen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**meest** en **minst**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en DE DAGEN VAN DE WEEK.
- Uitvoeren van instructies.
- Toepassen van rekenkundige begrippen die hoeveelheden aangeven.

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 28: De regenmeter.
- Plaat 3: Hoeveel regen is er gevallen?

Vorbereiding

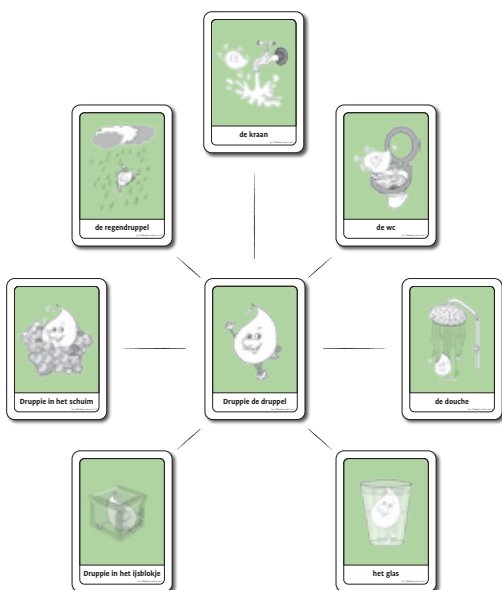
- Zorg voor 10 fiches per kind.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de woordspil WAAR IS DRUPPIE? en u introduceert Druppie in de regenmeter.
Kern	15 min.	U legt uit hoe een regenmeter werkt en u legt de doelwoorden uit.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen ervaren wat meer, minder, meest en minst inhouden door opdrachten met fiches te geven.

◆ Start

Ga bij de woordspil WAAR IS DRUPPIE? staan. Herhaal met de kinderen waar u Druppie al overal bent tegengekomen. Laat de kinderen raden waar Druppie nu zou kunnen zijn. Vertel dat Druppie op een gekke plek zit en laat flashcard 28 zien: Druppie zit in een regenmeter.

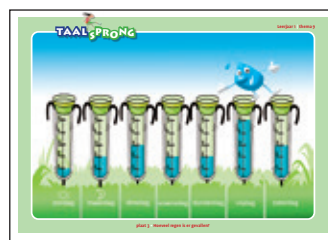
◆ Kern

Leg uit wat een regenmeter is en hoe een regenmeter werkt.

's Ochtends zet ik de regenmeter buiten. Ik laat de regenmeter de hele dag en nacht buiten staan. De volgende ochtend kijk ik hoeveel regenwater er in de regenmeter zit. Kijk, op de regenmeter staan getallen en die getallen schrijf ik op.

Laat vervolgens plaat 3 zien.

Vertel dat u een week lang hebt gemeten hoeveel regen er is gevallen. Herhaal eerst de dagen van de week aan de hand van plaat 3. Herhaal vervolgens de begrippen meer, minder en evenveel door steeds twee opeenvolgende dagen met elkaar te vergelijken.

Op dinsdag is er meer regen gevallen dan op maandag, op dinsdag zit er meer water in de regenmeter.

Op woensdag is er minder regen gevallen dan op dinsdag, op woensdag zit er minder water in de regenmeter.

Is er op donderdag meer, minder of evenveel regen gevallen als op woensdag?
Et cetera ...

Vergelijk vervolgens alle dagen met elkaar en leg de begrippen **minst** en **meest** uit.

• **minst:**

Één dag heeft het bijna niet geregend. In deze regenmeter zit het **minste** water.
Zien jullie op welke dag de **minste** regen is gevallen?

• **meest:**

Een dag heeft het heel veel geregend. In deze regenmeter zit het **meeste** water.
Zien jullie op welke dag de **meeste** regen is gevallen?

◆ **Afsluiting**

Zorg dat ieder kind tien fiches heeft. Geef vervolgens opdrachten waarbij de doelwoorden zoveel mogelijk aan bod komen.

Bijvoorbeeld:

- Tel de fiches.
- Verdeel de fiches in twee groepjes van 2 en 8.
- Wat is meer? Hoeveel meer?
- Wat is minder? Hoeveel minder?
- Et cetera ...
- Verdeel de fiches in drie groepjes van 1, 3 en 6.
- Waar liggen de **meeste**?
- Waar liggen de **minste**?
- Et cetera ...

Hang plaat 3 HOEVEEL REGEN IS ER GEVALLEN? aan de woordmuur.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een beschrijving geven van een gebeurtenis in een boek.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en DE REGENBOOG.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Herkennen van een gebeurtenis in een boek.
- Beschrijven van een gebeurtenis.
- Toepassen van een tegenstelling (minst/meest).
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 29 en 30: Meest en minst.
- Flashcards 17 t/m 21: Haren wassen, kleren wassen, de limonade, de thee en de vissen in de zee.
- Prentenboek: 'Kikker is een held' van Max Velthuijs.
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig' (eerste couplet).

Vorbereiding

- Zorg voor tien of meer blokjes.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt de woordspin WAAR IS DRUPPIE?
Kern	10 min.	U beschrijft een gebeurtenis uit 'Kikker is een held' en u laat de kinderen hier naar op zoek gaan.
	5 min.	U biedt de tegenstelling 'meest'/'minst', aan.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordspin WAAR IS DRUPPIE? staan. Vertel dat Druppie zich verstopt heeft. Beschrijf de plek waar Druppie zou kunnen zijn en laat de kinderen raden waar Druppie is. Vraag vervolgens ook aan de kinderen hoe Druppie daar terecht komt.

Ik zie donkere wolken.
Druppie valt uit de lucht.
Waar is Druppie?

Ik zie de zon en heel veel kleuren.
Waar is Druppie?

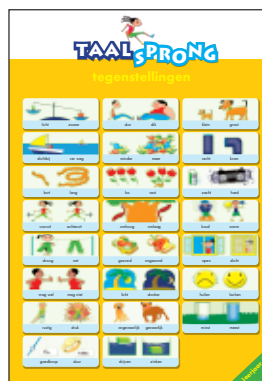
Laat vervolgens een kind bedenken waar Druppie zich verstopt heeft en laat de rest van de klas, door vragen te stellen, raden waar Druppie is.

◆ Kern

1. Bekijk samen met de kinderen het prentenboek 'Kikker is een held'. Beschrijf een gebeurtenis en laat de kinderen op zoek gaan naar de bladzijde waarop dit te zien is.

- Het regent.
 - Kikker, Haas, Eend en Varkentje zitten gezellig samen aan tafel.
 - Kikker verdrinkt bijna.
 - Rat redt Kikker.
 - Kikker, Haas, Eend, Varkentje en Rat maken het huis schoon.
- Laat vervolgens een kind een gebeurtenis beschrijven, die u moet zien te vinden in het boek. Herhaal deze oefening een paar keer.

2. Laat de flashcards 'meest' en 'minst' zien. Vertel dat meest en minst tegenstellingen van elkaar zijn. Verdeel blokjes over drie kinderen en vraag wie de meeste/minste blokjes heeft. Herhaal deze oefening een paar keer.

Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan.

Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende afbeeldingen aan.

◆ **Afsluiting**

Hang de flashcards die bij het lied 'Water heb je nodig' horen door elkaar aan het bord. Laat de kinderen ze eerst in de juiste volgorde hangen en herhaal vervolgens het lied, samen met de kinderen.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.*

*Water voor de limonade,
water voor de thee*

*en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

Les 11 De zee

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**de schildpad, de haai, het zeewier, het koraal en de krab**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en DE ZEE.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 31 t/m 37: De zee (2x), de schildpad, de haai, het zeewier, het koraal en de krab.
- Plaat 4: De zee.
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig' (eerste couplet).

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de woordspil WAAR IS DRUPPIE? en u introduceert de zee aan de hand van plaat 4.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit, aan de hand van plaat 4.
	10 min.	U maakt de woordspil DE ZEE en u breidt deze uit met woorden die de kinderen al in het Nederlands kennen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordspil WAAR IS DRUPPIE? staan. Vertel dat Druppie zich weer verstopt heeft. Lok interactie uit door te vragen waar Druppie zou kunnen zijn en herhaal op deze manier de doelwoorden uit de vorige lessen.

Laat plaat 4 zien.

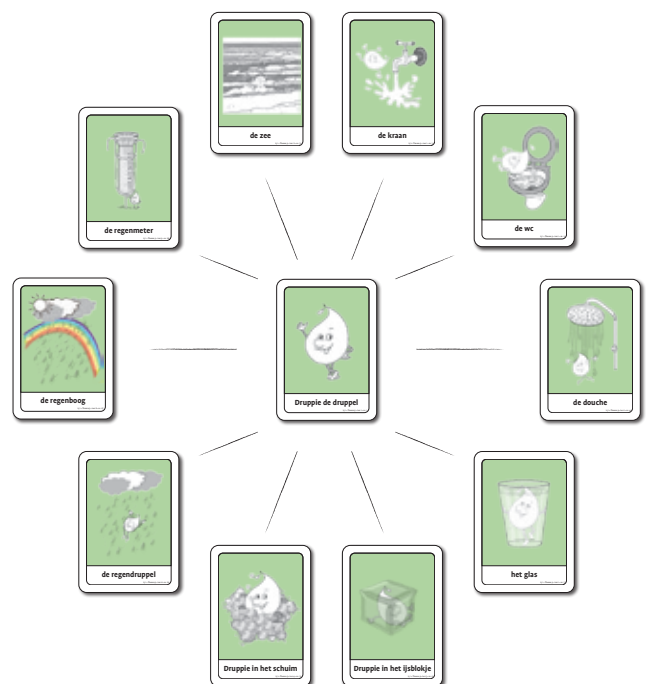

Vertel dat Druppie vandaag in de zee is en leg uit waarom hij dol op de zee is.

Druppie is dol op de zee.
In de zee is zoveel te zien en op zee gebeurt van alles.
Bij de zee is het nooit saai.
Eén ding vindt Druppie niet fijn
de zee smaakt zo zout.

Breid de woordspil WAAR IS DRUPPIE? uit met de flashcard van de zee.

◆ Kern

1. Vertel aan de hand van plaat 4 wat Druppie allemaal ziet in de zee en leg de doelwoorden uit.

• de schildpad:

De schildpad is een dier met een schild op zijn rug en op zijn buik.
Hij heeft een klein kopje en kleine pootjes.
De schildpad zwemt in de zee en legt eitjes op het strand.

• de haai:

De haai is een vis die in de zee leeft.
Haaien eten andere vissen.
De haai is een gevaarlijke vis.
De haai heeft scherpe tanden en kan je bijten.

• het zeewier:

Het zeewier is een plant die in de zee groeit.

• het koraal:

Het koraal groeit op de bodem van de zee.
Het koraal is hard en lijkt wel van steen, maar het is gemaakt van dode diertjes.

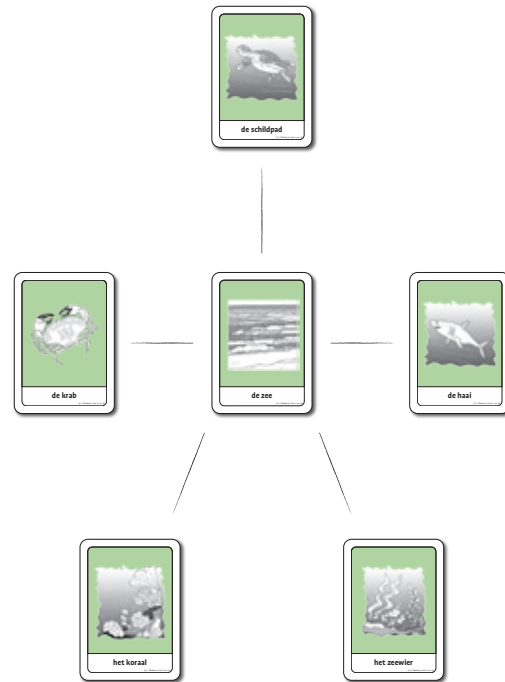
• de krab:

De krab is een dier dat in de zee leeft, maar ook op het land.
De krab heeft een hard schild om zijn lijf, net als de schildpad.
Dit is zijn huisje. **De krab** kan in zijn huisje kruipen.

2. Maak op het bord de woordspin DE ZEE.

Hang de flashcard van de zee aan het bord en deel de overige flashcards uit. Omschrijf steeds één van de flashcards en laat het kind dat zijn of haar flashcard in uw omschrijving herkent, de flashcard in de woordspin hangen.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Vraag aan de kinderen of ze van nog meer dingen die ze op de plaat zien het Nederlandse woord kennen. Schrijf deze woorden op lege flashcards en hang ze in de woordspin. Stel vragen over de woordspin.

- Welke gevaarlijke vis zwemt in de zee?
- Welk dier heeft pootjes?
- Hoe noem je de plantjes die in de zee groeien?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ Afsluiting

Herhaal het lied 'Water heb je nodig'. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het zingen.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.*

*Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.*

Water voor de limonade,

water voor de thee

en wat dacht je van het water

voor de vissen in de zee?

Hang de woordspin DE ZEE aan de woordmuur.

Les 12 Vissen met opa

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen instructie op een werkblad uitvoeren.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**de visser**, **snorkelen** en **de bodem**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE ZEE.
- Uitvoeren van instructies op een werkblad.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 38 t/m 42: De visser, de hengel, vissen, snorkelen en de bodem.
- Plaat 4: De zee.
- Kopieerblad 3: De zee.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 3 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt met de kinderen plaat 4 en u bespreekt wat Juan aan het doen is.
Kern	15 min.	U legt de doelwoorden uit en u breidt de woordspin DE ZEE uit.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen kopieerblad 3 maken, aan de hand van de opdrachten die u geeft.

◆ Start

Haal plaat 4 weer tevoorschijn en vraag aan de kinderen of ze het jongetje herkennen dat snorkelt in de zee.

Vertel dat Juan iedere zondag gaat vissen met zijn opa.

Juan vindt zondag de leukste dag van de week.
Op zondag gaat Juan met zijn opa mee.
De opa van Juan heeft een boot.
Opa gaat vissen en Juan gaat dan **snorkelen**.
Er is zoveel te zien in de zee.

◆ Kern

Laat de flashcards één voor één zien en leg het doelwoord, dat op de flashcard staat, uit. Laat de kinderen het woord vervolgens uitbeelden of op de plaat zoeken en aanwijzen. Hang de flashcard vervolgens in de woordspin DE ZEE.

• de visser:

De opa van Juan is een **visser**.
Hij vangt vis en dan verkoopt hij de vis.
Zien jullie **de visser** op de plaat?
Wijs **de visser** aan.

• de hengel:

De visser vangt de vis met een hengel.
De hengel is een stok met een draad eraan.
Aan het uiteinde van de draad zit een haakje.
Aan dat haakje doet **de visser** een stukje brood.
Zien jullie de hengel? Wijs de hengel aan.

• de visser:

De visser vist de vis met zijn hengel.
Kom wij gaan ook vissen.
Pak je hengel.
Doe een stuk brood aan je haakje.
Gooi het haakje in de zee.
En nu ...wachten.
Dit is vissen.

Ojee, volgens mij zit er een grote vis aan mijn haak.

• **snorkelen:**

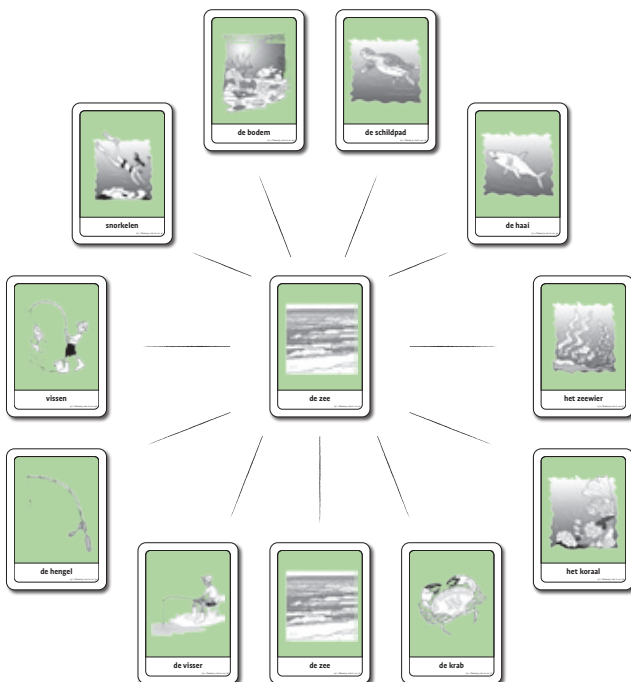

Als opa aan het vissen is, gaat Juan **snorkelen**. Juan **snorkelt** in de zee. Zo kan hij onder water zwemmen, maar toch ademen. Wat heeft Juan nodig als hij gaat **snorkelen**? Zet je duikbril op, doe **de snorkel** in je mond en **snorkel** in de zee. Juan ziet veel mooie dingen in de zee.

• **de bodem:**

Soms ligt er een mooie schelp op **de bodem** van de zee. Dan duikt Juan naar **de bodem** om de schelp te pakken. **De bodem** is de grond.

◆ **Afsluiting**

Deel kopieerblad 3 uit. Deze kleurplaat is niet compleet. Geef opdrachten en laat de kinderen de kleurplaat afmaken.

- Wijs de **visser** aan.
De visser wil graag vissen, maar hij heeft geen hengel. Teken een hengel met een haakje eraan.
- Wijs Juan aan.
Wat is Juan aan het doen? Juan is aan het **snorkelen**. Hij ziet een schelp op **de bodem** van de zee. Teken een schelp op **de bodem** van de zee.
- Wijs **de bodem** van de zee aan.
Teken zeewier op **de bodem** van de zee.
- Ojee, er zwemt een haai in de zee.
Teken de haai.
- Er ligt ook een schatkist op de bodem van de zee.
Teken de schatkist.

Les 13 Drijven en zinken

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (een proefje) en de kinderen kunnen voorspellingen doen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**drijven** en **zinken**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DRIJVEN/ZINKEN.
- Voorspellen van het vervolg op een proefje.
- Formuleren van zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 43 t/m 50: Drijven, zinken, de knikker, de veer, het potlood, de gum, het mes en het papier.
- Film: 'Bibi en Bas varen met een vlot'.

Vorbereiding

- Zorg voor een doorzichtige bak, een knikker, een veer, een potlood, een gum, een mes en een papertje.
- Vul de bak met water.
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert de doelwoorden 'drijven' en 'zinken'.
Kern	15 min.	U legt de doelwoorden 'drijven' en 'zinken' uit, middels een proefje.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen het proefje toepassen op voorwerpen uit de klas.

◆ Start

Vertel dat Juan het leuk vindt om dingen in het water te gooien en het dan op te duiken, maar dat hij het raar vindt dat sommige dingen op het water blijven liggen en andere dingen naar de bodem zakken. Juan wil graag weten wat **drijft** en wat **zinkt** en hij vraagt of de kinderen hem daarbij kunnen helpen.

◆ Kern

Leg uit dat u een proefje gaat doen en leg uit wat het proefje inhoudt.

Met het proefje wil ik ontdekken welke dingen op het water blijven liggen, welke dingen **drijven** en welke dingen naar de bodem zakken; **zinken**.

Stap 1: Hang de flashcards van **drijven** en **zinken** naast elkaar aan het bord.

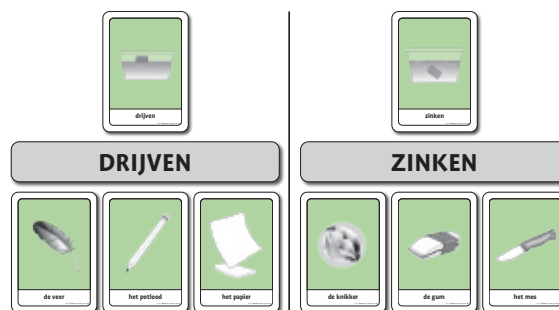
Stap 2: Zet de benodigdheden klaar en beschrijf steeds uw handelingen.
Laat de kinderen de voorwerpen benoemen.

Stap 3: Laat de kinderen bij ieder voorwerp voorspellen of het zal blijven **drijven** of zal **zinken** en laat ze het daarna uitproberen.

Wat gaat er gebeuren denk je?
Blijft de knikker **drijven** of **zinkt** de knikker?

Stap 4: Hang de flashcard die bij het voorwerp hoort in de juiste kolom aan het bord.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de woordkast.

- Blijft een veer **drijven** of **zinkt** de veer?
- Wat blijft **drijven**?
- Wat **zinkt**?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal drie woorden.

◆ Afsluiting

Laat de kinderen voorwerpen uit de klas kiezen waarvan ze willen weten of het **drijft** of **zinkt**. Laat ze een voorspelling doen, het uitproberen en een conclusie trekken. Schrijf de voorwerpen op de lege flashcards en hang ze op de juiste plek in de kast.

Hang de woordkast DRIJVEN/ZINKEN aan de woordmuur.

Extra stof:

De film 'Bibi en Bas varen met een vlot'. (<http://www.leesmevoor.nl/bas-enbibivaren-met-een-vlot.htm>)

Les 14 Zuinig zijn met water!

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een directieve tekst) en de kinderen kunnen oorzaak-en gevolgrelaties leggen.

Subdoelen

- Uitbreiden van de woordenschat (**belangrijk**, **zuinig**, **duur** en **goedkoop**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE? en VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER.
- Koppelen van eigen kennis en ervaringen aan gegeven informatie.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 17 t/m 21: Haren wassen, kleren wassen, de limonade, de thee en de vissen in de zee.
- Flashcards 51 en 52: Eendjes in de sloot en dode plantjes.
- Plaat 1: Van zeewater tot drinkwater.
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig!' (eerste en tweede couplet).

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt met de kinderen waarom water zo belangrijk is.
Kern	10 min.	U legt de kinderen de doelwoorden 'duur', 'goedkoop' en 'zuinig' uit.
	10 min.	U leert de kinderen het tweede couplet aan, van het lied 'Water heb je nodig'.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt met de kinderen het lied 'Water heb je nodig' in zijn geheel.

◆ Start

Vertel dat water heel **belangrijk** is. Als iets **belangrijk** is, moet je er goed op letten. We hebben water nodig om te kunnen leven. Niet alleen de mensen, maar ook de dieren en de planten. Vraag aan de kinderen of ze kunnen opnoemen waar water allemaal voor wordt gebruikt.

◆ Kern

1. Herhaal met de kinderen het woordschema VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER.

Leg uit dat het proces van zeewater tot drinkwater niet **goedkoop** is maar **duur**, het kost veel geld.

De buizen, de fabriek, de machine, de mensen die in de fabriek werken, alles kost geld. Van zeewater, drinkwater maken, kost veel geld, het is **duur**. Water is **duur**!

Geef vervolgens een paar voorbeelden van dingen die **duur** of **goedkoop** zijn.

Een auto kost ook veel geld, een auto is **duur**. Een pak melk daarentegen kost niet veel geld, een pak melk is dan **goedkoop**. Een huis kost veel geld, een huis is **duur**. Een potlood daarentegen kost niet veel geld, een potlood is dan **goedkoop**.

Leg tot slot uit dat je **zuinig** moet zijn met water en hoe je dat kunt doen.

Water is **duur** en water is **belangrijk**. We moeten **zuinig** zijn met water. Je moet niet teveel water gebruiken.

Ik ben **zuinig** met water: Als ik douche, douche ik kort. Ik was me snel en spoel me af. Klaar. Ik blijf niet heeeeee lang onder de douche staan.

Ik ben **zuinig** met water: Als ik mijn tanden poets, laat ik de kraan niet aan staan. Ik ben **zuinig** met water. Zijn jullie ook **zuinig** met water? Hoe dan?

2. Leer het tweede couplet van het lied 'Water heb je nodig' aan. Hang de flashcards 17 tot en met 21 in de goede volgorde aan het bord en gebruik deze als geheugensteuntjes. Vertel dat dit lied uit twee coupletten bestaat. Zing eerst samen met de kinderen het couplet dat ze al kennen. Zing het tweede couplet vervolgens in zijn geheel voor en wijs hierbij de juiste flashcards (51 en 52) aan. Leer het tweede couplet daarna regel voor regel aan.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.*

*Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.*

*Water voor de limonade,
water voor de thee*

*en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

*Water heb je nodig
voor de eendjes in de sloot.*

*Zonder lekker schoon water
gaan de plantjes dood.*

Water is belangrijk.

Je gebruikt het ieder uur.

*Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

◆ Afsluiting

Herhaal het lied 'Water heb je nodig' in zijn geheel. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het zingen.

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van (vraag)zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's WAAR IS DRUPPIE?, DE ZEE en DRIJVEN/ZINKEN.
- Toepassen van tegenstellingen (goedkoop/duur en drijven/zinken).
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 53 t/m 56: Duur, goedkoop, drijven en zinken.
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt de woordspil WAAR IS DRUPPIE?
Kern	10 min.	U speelt het spel 'Beeld in, beeld uit' met de flashcards van de woordspil DE ZEE.
	5 min.	U biedt de tegenstellingen 'goedkoop'/'duur' en 'drijven'/'zinken', aan.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordspil WAAR IS DRUPPIE? staan. Vertel dat Druppie zich verstopt heeft. Beschrijf de plek waar Druppie zou kunnen zijn en laat de kinderen raden waar Druppie is. Vraag vervolgens ook aan de kinderen hoe Druppie daar terecht komt.

Het water smaakt zout.
Waar is Druppie?
Druppie gaat van de fabriek naar het huis.
Waar is Druppie?
Et cetera ...

Laat vervolgens een kind bedenken waar Druppie zich verstopt heeft en laat de rest door vragen te stellen, raden waar Druppie is.

◆ Kern

1. Speel het spel 'Beeld in, beeld uit'.
Kies een flashcard uit de woordspil DE ZEE en beeld deze uit.
Laat de kinderen raden om welke flashcard het gaat en laat ze een zin bedenken met het desbetreffende woord.
2. Laat de flashcards 'goedkoop'/'duur' en 'drijven'/'zinken' zien. Vertel dat het tegenstellingen zijn. Laat de kinderen voorbeelden geven van dingen die duur of goedkoop zijn en dingen die drijven of zinken.

Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan.

Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende afbeeldingen aan.

◆ Afsluiting

Herhaal het lied 'Water heb je nodig'. Laat de kinderen eerst de bijbehorende flashcards in de goede volgorde aan het bord hangen en zing vervolgens samen het lied.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.
Water voor de limonade,*

*water voor de thee
en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

*Water heb je nodig
voor de eendjes in de sloot.
Zonder lekker schoon water
gaan de plantjes dood.*

*Water is belangrijk.
Je gebruikt het ieder uur.*

*Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen, de kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren en de kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van instructies.
- Aangeven van motieven (om zuinig met water om te gaan).
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 4: De signaleringstoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 4 voor alle kinderen.

Samenvatting

Start	5 min.	U herhaalt de flashcards van de woordmuur.
Kern	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan. Herhaal in een rap tempo de woordspinnen en laat de kinderen de woordschema's VAN ZEEWATER TOT DRINKWATER, VAN WATER TOT IJS TOT WATER, VAN WATER TOT SCHUIM en DE REGENBOOG, uitleggen.

◆ Kern

Neem de signaleringstoets van thema 9 klassikaal af.

◆ Afsluiting

Bespreek met de kinderen waarom je zuinig moet zijn met water en hoe je dat moet doen.

Zing vervolgens het lied 'Water heb je nodig' met de kinderen.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.
Water voor de limonade,
water voor de thee
en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

*Water heb je nodig
voor de eendjes in de sloot.
Zonder lekker schoon water
gaan de plantjes dood.
Water is belangrijk.
Je gebruikt het ieder uur.
Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van dit thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Formuleren van (vraag)zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Zingen van de tekst van een lied.
- Verstaanbaar uitspreken van woorden en zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Track 20: Het lied: 'Water heb je nodig'.

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de woordschema's waar de woorden die slecht gescoord zijn, in voorkomen.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het woordschema WAAR IS DRUPPIE?
Kern	20 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordspil WAAR IS DRUPPIE? staan. Vertel de kinderen dat u weet waar Druppie zich verstopt heeft en dat zij erachter moeten zien te komen waar hij is, door vragen te stellen. U geeft alleen maar antwoord met ja of nee.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke woorden de kinderen nog niet goed receptief beheersen. Herhaal de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien, maar dat uzelf niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Wat is weg?

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef je woord/zin door

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u

na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord. Gebruik in plaats van een woord, een eenvoudige zin.

Levende woordspil

Deel flashcards (van de woordmuur) uit die samen verschillende woordspinnen vormen. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar andere kinderen met wie ze een woordspil kunnen vormen.

Ik zie, ik zie ...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

De detective

De bedoeling van deze oefening is om met het stellen van zo weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Een kind, de detective, gaat even naar buiten en de klas kiest samen een woord van de woordmuur. Het kind komt terug in de klas en mag vragen stellen aan de kinderen in de klas. Kan de detective met tien vragen het woord raden?

De koning

Kies een kind dat de koning/koningin is, de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat vóór in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu goed vóór in de klas zijn hoofd naar links en rechtsdraaien, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt, hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen

ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen en beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

Waar/niet waar

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden die waar zijn en die niet waar zijn. Spreek met de kinderen af dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar dan blijven ze zitten. Wie blijft er over?

Geen ja, geen nee

Ga een gesprekje aan met een leerling en spreek af dat de woorden ja en nee verboden zijn. Het kind is af als het de woorden toch gebruikt.

Pictionary

Teken een woord van de woordmuur op het bord en laat de kinderen raden om welk woord het gaat.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Water heb je nodig' met de kinderen. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het zingen.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.
Water voor de limonade,
water voor de thee
en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

*Water heb je nodig
voor de eendjes in de sloot.
Zonder lekker schoon water
gaan de plantjes dood.
Water is belangrijk.
Je gebruikt het ieder uur.
Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.

Subdoelen

- Beredeneren van een stelling.
- Beantwoorden van (open) vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Digitaal prentenboek: 'Kikker is een held' van Max Velthuis.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt de kaft van het boek: 'Kikker is een held' en u bespreekt de titel met de kinderen.
Kern	20 min.	U laat het digitale prentenboek 'Kikker is een held' zien.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Bekijk samen met de kinderen de kaft en de titel van het boek.

Vraag aan de kinderen waarom het boek 'Kikker is een held' heet. Vertel dat er eigenlijk nog een held in het boek voorkomt en bespreek met de kinderen, wie dat zou kunnen zijn. Laat de kinderen ook aangeven waarom zij dat vinden.

◆ Kern

Laat het digitale prentenboek 'Kikker is een held' zien. Stel daarna vragen over het verhaalverloop.

- Kikker vindt de regen wel leuk.
- Vindt hij het nog steeds leuk als het harder gaat regenen?
Waarom niet?
- Waar gaan Eend en Kikker naar toe?
- Et cetera ...

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen en de kinderen kunnen instructies geven aan hun medeleerlingen.

Subdoelen

- Beantwoorden van (open) vragen.
- Geven van een voordracht.
- Geven van instructies.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 7 t/m 12: Woordschema VAN WATER TOT IJS TOT WATER.
- Flashcards 14 t/m 16: Woordschema VAN WATER TOT SCHUIM.
- Plaat 1: Van zeewater tot drinkwater.
- Plaat 2: De regenboog.
- Plaat 3: Hoeveel regen is er gevallen?.
- Track 20: Het lied 'Water heb je nodig'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen ervaren hoeveel ze weten over water.
Kern	20 min.	U laat de kinderen in groepjes een korte presentatie voorbereiden en daarna presenteren.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.

◆ Start

Ga bij de woordmuur staan en vertel dat de kinderen in dit thema, niet alleen veel nieuwe Nederlandse woorden hebben geleerd, maar dat ze ook veel over water hebben geleerd. Stel vragen over de woordschema's aan de woordmuur om dit te demonstreren.

- Waar komt het water op Aruba vandaan?
- Als het heel koud is, wordt het water hard. Hoe noem je dat?
- Wat krijg je als de zon schijnt en het tegelijkertijd regent?
- Et cetera ...

◆ Kern

Vertel dat de kinderen vandaag allemaal even juf of meester mogen zijn en iets mogen uitleggen aan de rest van de groep en de klas een opdracht mogen geven.

Verdeel de klas in vijf groepen. Geef iedere groep een woordschema en de opdracht om even samen te oefenen en dan het woordschema aan de klas te presenteren aan de hand van de flashcards of de platen die erbij horen.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Water heb je nodig' met de kinderen. Spreek met de kinderen af, dat ze iedere keer als ze het woord 'water' zingen, ook in hun handen klappen. Zorg ervoor dat de kinderen de woorden en zinnen duidelijk verstaanbaar uitspreken bij het zingen.

*Water heb je nodig
voor het wassen van je haar.
Zonder lekker schoon water
komt de was niet klaar.
Water voor de limonade,
water voor de thee
en wat dacht je van het water
voor de vissen in de zee?*

*Water heb je nodig,
voor de eendjes in de sloot.
Zonder lekker schoon water,
gaan de plantjes dood.
Water is belangrijk.
Je gebruikt het ieder uur.
Je moet zuinig zijn met water,
want water is zo duur.*

Hang de woordschema's en platen van het thema weer terug aan de woordmuur.

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van dit thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen instructies op een werkblad uitvoeren.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Plaatsen van gebeurtenissen in de goede volgorde.
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 5: De controletoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Track 20: Het lied 'Water heb je nodig'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 5 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het lied 'Water heb je nodig'.
Kern	15 min.	U neemt de controletoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

Deel de flashcards die horen bij het lied 'Water heb je nodig', uit. Laat de kinderen met een flashcard, hun flashcard benoemen en voor de klas komen. Geef ze vervolgens de opdracht om in de goede volgorde te gaan staan. Zing samen het lied.

◆ Kern

Neem de controletoets van thema 9 af. Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Beide onderdelen worden klassikaal afgenomen.

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op. De tegenstellingenposter, de synoniemenposter en de voorzetselposter blijven hangen. Stel vragen over of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

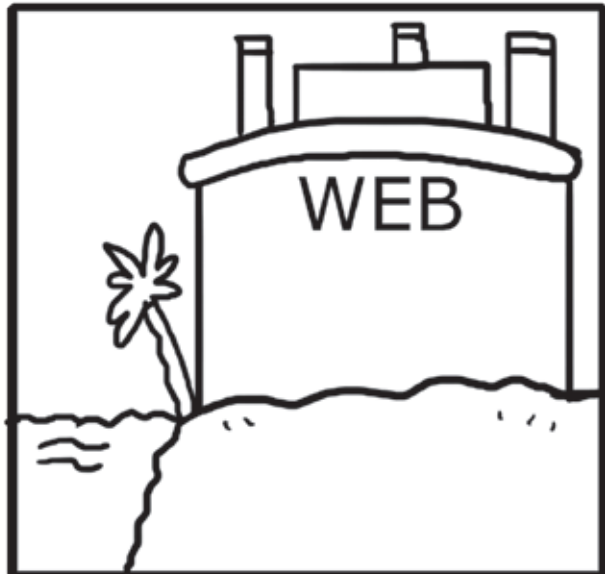
- Druppie heeft het koud. Waar is hij?
- Druppie ziet veel kleuren. Waar is hij?
- Het ijsblokje is weer water geworden. Hoe noem je dat.
- Wat is het tegenovergestelde van duur?
- Et cetera ...

Kopieerbladen

- **Kopieerblad 1: Van zeewater naar drinkwater**
 - **Kopieerblad 2: Het regenboogspel**
 - **Kopieerblad 3: De zee**
 - **Kopieerblad 4: De signaleringstoets**
 - **Kopieerblad 5: De controletoets**
 - **Kopieerblad 6: Het flashcardoverzicht**
-

Teken de buizen

KOPIERBLAD 2: HET REGENBOOGSPEL

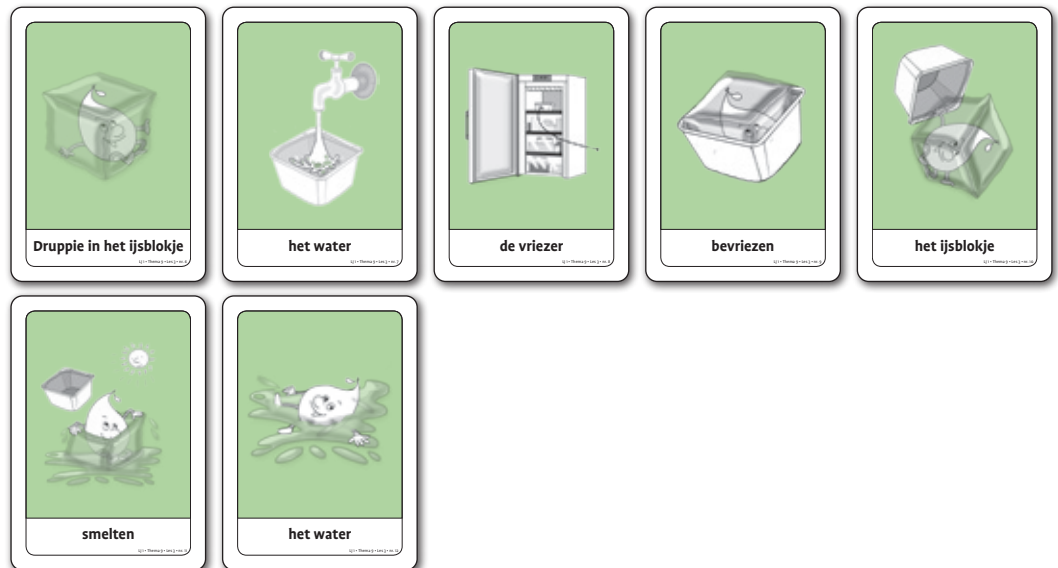
A large, empty rectangular area with a thin red border, intended for the student to write their answers to the test questions.

KOPIERBLAD 6: HET FLASHCARDOVERZICHT

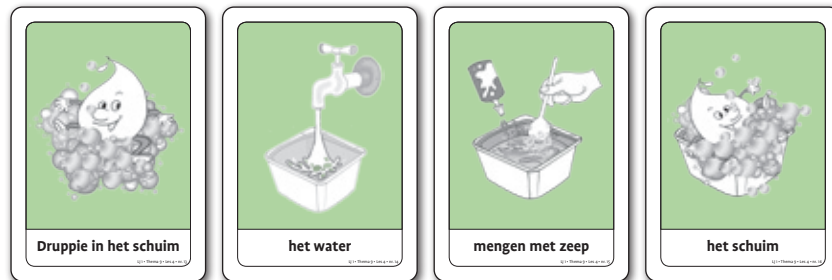
FLASHCARDS LES 1

FLASHCARDS LES 3

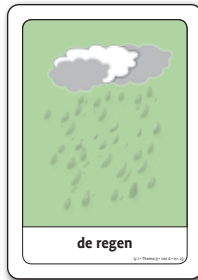
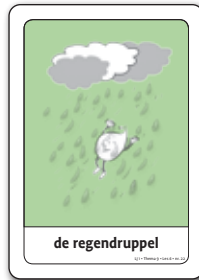
FLASHCARDS LES 4

FLASHCARDS LES 5

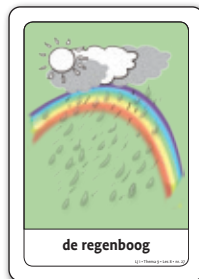
FLASHCARDS LES 6

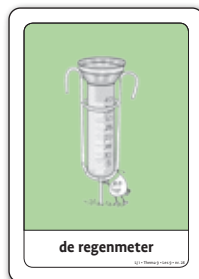
FLASHCARDS LES 7

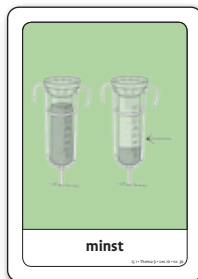
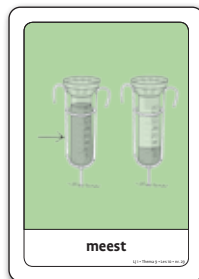
FLASHCARDS LES 8

FLASHCARDS LES 9

FLASHCARDS LES 10

FLASHCARDS LES 11

 de zee	 de zee	 de schildpad	 de haai	 het zeewier
 het koraal	 de krab			

FLASHCARDS LES 12

 de visser	 de hengel	 vissen	 snorkelen	 de bodem
---	---	---	---	--

FLASHCARDS LES 13

 drijven	 zinken	 de knikker	 de veer	 het potlood
 de gum	 het mes	 het papier		

FLASHCARDS LES 14

 eendjes in de sloot	 dode plantjes
--	--

FLASHCARDS LES 15

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- een doosje met deksel (waar flashcard in past)
- lege flashcards
- een zwarte stift
- 2 glazen water
- ijsblokjes
- 3 ijsblokbakken
- een kan
- een lepel
- limonadesiroop
- ijslollystokjes
- een teil
- een garde
- afwasmiddel
- een ijzerdraadje
- kleurdoos (voor alle kinderen)
- 10 fiches per kind
- doorzichtige bak
- een knikker
- een veer
- een potlood
- een gum
- een mes
- een papiertje
- een bak met water
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- gedicht en lied
 - film: Bibi en Bas varen met een vlot
 - flashcards 1 t/m 56
 - platen 1 t/m 4
 - plaat 2 van het instapthema: Het huis van Juan
 - het prentenboek: 'Kikker is een held' van Max Velthuijs
-

